Rok 1991

Úvod

Pokračuje přechod naší společnosti na privatizaci majetku a služeb, uplatňuje se ~~tržní~~ tržní mechanizace a tím se značně mění život obyvatel. Mnoho nespokojenosti způsobilo neočekávaně vysoké zvýšení cen, od počátku roku a to zejména u potravin. Ceny se však v průběhu roku vyrovnávaly, ale u ostatních výrobků byl stále značný nárůst proti minulému roku. Změnil se charakter ulic ve městech, kde vznikla řada nových obchodů a prodejních stánků, musí se velkoprodejny státního i družstevního sektoru.

U nás na vesnici, kde není obchod, se změny privatizace dotýkají pojízdné prodejny potravin a smíšeného zboží, kterou převzal od Jednoty jako smluvní firmu p. Stellner ze Žaluží.

Ke změnám obchází také v zemědělské výrobě.

O uvolnění části svých pozemků požádal u Škol. statku Boží Hovák č. 7. Po žních mu byly předány pouze 2 ha pozemků. Týlo ještě do konce roku osel obilím.

Soukromě podniká také bývalý řidič vodních staveb Jan Mikulanda č. 27. Jako zedník odjíždí společně se skupinou zedníků na práci do Německa, těsně za hranicemi Bavorska. Týdně dojíždí domů a je se svým výdělkem spokojený. Jeho příjem je mnohem vyšší, než měl v Táboře.

Změny cen se značně zvýšily, ale výdělky pracovníků se zvyšují pomalejí, zejména u národ. a stát. podniků. V soukromém sektoru je podstatné zvýšení.

Nepříznivý dopad pociťují důchodci, zejména ti, kteří již nepracují. Zde se zvyšují důchody postupně v průběhu roku. Prvním si zalnbovali, ale žádný zásnm hlady neumřel a koupil si vše, co potřebovali do dalších měsíců na zimu. Všichni obyvatelé musí nyní lépe hospodařit, přizpůsobit svoji potřebu a zbytečně neplýtvat. Je však třeba říci, že za vyšší cenou by měla být i vyšší kvalita výrobků i služeb. Ta však stále pokulhává za standardem.

Správa obce

Zrušením občanských výborů se značně zhoršil styk s místním výborem. Prostřednictvím občan. výborů se shromažďovaly požadavky i názory občanů na rozvoj částí a osad, které jsou mimo zámec vlastního města. Současný nedostatek finančních prostředků města omezuje uskutečnění větších úprav a oprav v osadě. Proto také se neopravuje kaplička, která potřebuje opravu zdiva a střechy. Oprava se stále oddaluje a dělá obci ostudu. Podařilo se pomocí Technických služeb pozvednout dvě polomské lípy vedle kapličky. Předem bylo nutno zajistit povolení příslušného oddělení ochrany přírody.

Značný rozruch mezi občany způsobilo vypovězení nájemního z jediné společenské místnosti v domě č. 9, kterou používal převážně hasičský sbor. Dům je ve správě Podniku bytového hospodářství a nájemné vybírá Městský úřad. Ten vypověděl nájem k 30.11.1991 a požádal výbor o uvolnění místnosti, předání evidovaného inventáře

a klíčů. Dům č.9 je ve velmi špatném stavu a provádějí se opravy nikdy nedržován. Dříve hasičskému sboru, který zde měl upraveny 2 místnosti v přízemí byl dům pod dohledem a zamykán. Obě místnosti byly pěkně upraveny a byla zde i pěkná ukázka z činnosti sboru od založení r. 1906. Původně zde byly úřadovny kanceláčky a VZD.
Z místností byl odvezen veškerý nábytek, který si pořídili naši otcové, kteří si tento obecní dům postavili v r. 1925 a nábytek byl v úřadovně obecního úřadu a kanceláčky. Byl jistě pomětně zachovalý a jistě by jistě dobře sloužil svému účelu. Byl však veden v inventáři a musel být odvezen. Patrně kamsi na sklady, kde čeká na svoji skartaci.
Od té doby je dům prázdný a bude asi nabídnut k prodeji. Občané by uvítali, kdyby nový majitel zde měl stálé bydliště a zúčastnil se i života v obci a nesloužil pouze k rekreaci.

V období březen - říjen je přístavek v obci kontejnerů na odvoz odpadů. Je pomětně značně využíván a přispívá ke zlepšení vzhledu obce.

271/91

Změny obyvatelstva úmrtí

Dne 15. ledna zemřela v táborské nemocnici paní Marta Válková ve stáří 66 let. Žila ve Smyslově od narození v domě č. 11. Otec měl malé hospodářství a matka pracovala v tabákové továrně v Táboře. Manžel František Válka byl zaměstnán jako strážný v Táboře. Marta pracovala v zemědělství, nejdříve v JZD, později ve školním statku než do odchodu do důchodu. Za II. světové války byla totálně nasazena v Rakousku. Vychovala 4 děti a od r. 1980 je vdovou. Žila mimo v novém domě č. 27 u své dcery Alany Bílkulandové. Byla dlouholetou členkou kaničského sboru, funkcionářkou a pracovala i v orgánech obce. V posledních letech onemocněla cukrovkou a v r. 1990 jí byla amputována noha.
Velká účast občanů ze širokého okolí na jejím pohřbu svědčí o její oblíbenosti mezi sousedy v obci i okolí.

Čest její památce!

Počasí

Také tento rok se projevuje zvýšením průměrných roč. teplot, které vykázaly 7,1°C. Průměrné srážky činily 620 mm. Pokračuje nadále série suchých let. Nedostatek dešťů, sněhu a ledu v zimě nenaplňuje hladinu spodních vod. Hladiny rybníků se snižují, vysychají rybníky i studny. Opět se dováží voda v konvích a sudech z rybníka na zalévání, neboť voda ve studních stačí sotva na potřeby v domácnosti. Při svodu všech splašků, zbytků chemikálií z průmyslových hnojiv a nedostatku čerstvých spršek je stojatá voda v rybnících nečistá, páchne, porušená žábincem a není vhodná ke koupání. Sám, kde jsou větší vodní plochy, zase rybáři nejsou hnojí pro výkrm ryb, takže mimo Kružící rybník, je všude nevhodné koupání.

Suché a často horké počasí ovlivňuje i vegetaci. Částečné jarní deště vystřídí dobré podmínky porostů semen i růst obilí. Pozdější sucha pak urychlí sklizeň obilí, ale sláma je krátká, a stonky i zrno jsou drobné. Na lukách se vytrácejí suchopáry. V lesích je sucho, nerostou houby, je slabá úroda borůvek, jahod i malin.

Zemědělská výroba

Na 1500 ha zemědělské půdy obhospodařuje stále Školní statek Měšice, který je účelovým zařízením Střední zemědělské školy v Táboře. Půdu převzal již v r. 1960 od JZD Smyslov. Je zařazena do oblasti bramborářsko-pšeničné. Rostlinná výroba je zaměřena na obilniny a pícniny. Živočišná výroba převažuje chov skotu s produkcí mléka. Reprodukce stáda se provádí odchovem vlastních jalovic. U prasat je uzitkový kříženi, zaměřené na jatečnou produkci s uzavřeným obratem stáda.

Rok od roku však ubývá zemědělské půdy. Členitost pozemků značně narušila moji silniční dálnice, která měří obchvat Tábora, ale způsobuje značné potíže v dopravních cestách statku. Prochází ve 12 m šíři skrz pole v délce 5 km a zabírá nejúrodnější půdu.

Zemědělská výroba se snaží smysluplně omezovat spotřebu chemikálií ve výrobě surovin pro potrav. výrobky. Užívání již nepoužívá vápenných hnojiv. Spotřeba průmyslových hnojiv má sestupující vývoj, jak ukazuje porovnání posledních šesti let.

V roce 1989 bylo použito 182 t hnojiv
1990 " " 155 t "
1991 " " 121 t "

Nepříznivé povětrnostní podmínky však nemožňují snížení chemické prostředky na ochranu rostlin.
Zde je stále vyšší spotřeba 116 t.
Nedostatek vláhy nepříznivě ovlivňuje sklizeň sena i množství zelené píce v průběhu roku. Výnos 4,3 t z ha na celkové ploše 110 ha je pouze průměrný.
Žňové práce trvaly od 24/7 do 26/8. Obilí na 155 ha sklízely 3 kombajny. Na 1 kombajn připadá 5,5 ha na výšek 83 t obilí.

Výnosy plodin v porovnání min. let (na 1 ha)

	1989	1990	1991
pšenice	6,01	6,13	5,23
ječmen	5,39	5,71	4,70
oves	4,53	5,19	6,09
brambory	26,90	15,89	12,-
jednoletá píceniny	19,43	23,57	25,10
kukuřice na siláž	25,53	26,43	28,70

Výroba živočišná vykazovala stavy:
skot 412 ks, z toho dojnice 162 ks
prasat 711 ks prasnice 56 ks.

Tento rok byla užitkovost slabší než v minulých letech. U mléka činila 9,73 kg na 1 den, u masa hovězího 0,716 kg a masa vepřového 0,657 kg na den.

Celková produkce mléka byla 575.500 kg, z toho bylo dodáno do mlékárny 570.000 kg.

Produkce masa hovězího činila 55.000 kg a vepřového 108.000 kg.

Prodejní ceny mléka dodávaného do mlékárny vykázaly výši 5,144 Kčs za 1 kg. Mléko prodávané přímo odběratelům bylo oceněno Kčs 6,- za kg.

Průměrné ceny vepřového masa byly Kčs 28,48 a u skotu Kčs 29,33 za 1 kg.

Nové výkupní ceny obilí dodaného do nákupního závodu: pšenice Kčs 1.900 za 1 t

ječmen krmný " 1.750 za 1 t

oves " 1.600 za 1 t

Podle kalkulace činily vlastní náklady na výrobu 1 t pšenice Kčs 1.479, ječmene Kčs 1570, ovsa Kčs 1,675 a brambor Kčs 2.055.

Po celý rok byly problémy s odběrem odbytu hov. masa a mléka. Ceny masa v průběhu roku silně kolísaly.

Nová zemědělská politika vytvářela příznivé podmínky pro soukromé hospodaření zemědělců. Privatizace však je složitá z hlediska získávání dokladů o vlastnictví půdy, dohody o dědictví a pod. Pozemkové vlastnictví je soustředěno u podniku Geodezie, která nestačí zpracovat včas velké množství požadavků.

Soukromé hospodaření

O přidání vlastních pozemků požádal i Božej Novák č.7. Jeho rodiče hospodařili na 20 ha zl. zemědělské půdy, kterou převzalo JZD a při sloučení školní statek Měšice. B. Novák je v důchodu a rovněž i jeho manželka Blanka. Hospodářit bude syn Jan, který pracoval dosud v Kovosvitu Jirmarčíš a půjde jistě na výjmu.

Božej Novák převzal po svých 2 ha půdy, kterou osel obdělával. Nebyl mu dosud převeden požadovaný dobytek. Vše se vyřeší v příštím roce. Nový samostatný zemědělec má ve stavu 3 ks hovězího dobytka, prasata a chová drůbež. Mléko prodává místním i přespolním zájemcům.

Úroda ovoce, zeleniny

Suché a teplé klima bylo příznivé pro zahrádkáře i sadaře. Zelenina si však vyžadovala častou zálivku. V letošním roce se urodilo hodně rajských jablíček, papriky a kořenné zeleniny. Opět se nedařilo okurkám. Dařilo se drobnému ovoci, rybízu i angreštu.

Byla dobrá úroda jahod i malin. U ovoce byla
nadprůměrná úroda švestek. Přebytky byly vy-
kupovány za 3,50 Kč 1kg pro výrobu a za 4,50 Kč
pro konzum.
Jablka byla pěkně vybarvena, byla vyrá'lá ale
málo červivá. Úroda se spotřebovává v domác-
nostech a o přebytky se podělí příbuzní
nebo sousedé. Pouze spadané a podřadné
plody se odvážejí k prodeji do sběrny. Výkup-
ní ceny se zvýšily a za 1kg odpadového ovo-
(jablek) se vyplácí Kčs 1,50.
Hospodyně zpracovávají ovoce doma na různé
kompoty, povidla či salátky. Předávají si
recepty na jejich výrobu a pýšní se kolik
sklenic již letos zavařily. Jen ty okurky
z vlastní sklizně chybí.
Nezapomíná se ani na pěstování květin. Tvoří
vhodnou výzdobu a jsou pýchou našich žen a
dívek. Jeřáby i blízcí jsou předmětem výměnný
pěstitelů. Pěstují se pivoňky a šlechtěné druhy,
které se nakupují na výstavách nebo prodejnách.

Drobná i lovná zvěř – myslivost rybolov

Letošní teplá zima umožnila rozšíření a rojení velkého množství much, komárů a zejména vos. Vosy byly všude na ovoci, lízají ze lidských obydlí a hnízdí na zahradách v zemi. Hoří se rozšiřují i sršně, které byly dříve spíše raritou. Klima vyhovuje také rozmnožování polních myší a krtků. Škody od myší nejsou však veliké, neboť je dostatek dravců, kteří je hubí. Menší pernatí dravci se odvažují létat a lovit i mezi domy ve vsi. Jejich kořistí jsou zde přírazně ~~ti~~ vrabci, ale odváží se i na kuřata či slepice.

Vedle pernatých dravců se vyskytují lišky a také vzácnější lesní kuny. Lovná zvěř má vyšší stavy než v min. létech, což je možno přičíslit mírnějšímu vadšichu a nadprůměrnému rojení.

Myslivci mají radost z vyššího stavu bažantů a koroptví. Hony na zajíce však se konaly pouze dva a bylo ulovено 50 zajíců. Do nástrah padli také 3 divoká prasata a několik lišek.

Státní rybářství vykazuje stále dobré půměrky ryb. Však také vydatně krmí po celý rok. Teplé počasí však způsobuje i úhyny ryb. Stále je nedobrým jevem pytlačení na rybnících. Nejen úráka či nadcen, ale i ve dne je možno spatřiti pytláky s udicemi na hrázi nebo v rákosovém břehu. Drze chytají, bez strachu z trestu. Přímo měla správa rybníků a lesů své hajné, kteří bydlili ve vsi a denně si obhlédli svůj rajon a zabraňovali pytlákům v chytání ryb. Přestože úmrtí ryb dle výkazů rybářů se stále zvyšuje, nezůstávají po zadušení ony ryby. Rok od roku jsou v případech vyšší. Červen 1991 se prodával 1 kg kapra za 21 Kčs a v.zv. I. jakost (váha přes 2,5 kg) za 26,- Kčs.

Rybníčky ve vsi jsou nezpůsobilé pro chov ryb. Stojaté vody má nedostatek přítoků a zachycuje marpak všechny odpady z obce. Občas se tam nasadí několik kapů, ale výtěžek je velmi slabý.

Zásobování obyvatel potravinářským a smíšeným zbožím zajišťují stálé pojízdná prodejna p. Štellnera. Dojíždí do obce každý čtvrtek pravidelně v 7,30 hod. Má široký sortiment zboží a na objednávku zajistí zboží podle žádosti občanů. Je ochotný a solidní a nabízí možnost nákupu v jeho domě v Žalužích i navečer od 17. hod. 4x v týdnu.

Zásobování

V prodeji mléka má však již konkurenci v soukromě hospodařícím B. Horákovi, který má 2 dojnice a prodává mléko občanům ze vsi i okolí. Cena mléka je 5 Kčs za 1 lt a je nejméně o 1 Kčs lacinější než v obchodech.

Občané, kteří nechovají slepice nakupují vejce od sousedů. Cena je 1,5 Kčs za ks.

Zlepšilo se zásobování uhlím. Vedle Uhelných skladů jsou již soukromé firmy, které vykrývají plně požadavky zákazníků i sortimentově v každém roč. období. Ceny uhlí se však v průběhu roku zvýšily o 4-5 set Kčs a zasahují nepříznivě do rozpočtu našich domácností. Zajišťování dříví pro vytápění je snadnější, neb v okolních lesích se stále pracuje je možno koupit odpad. Dostatek je i pilin. Drahá je však doprava.

Spoje, komunikace

Poštovní službu zajišťuje p. Eremiášová, která dodržuje společně denní časový režim. Kromě pošt. zásilek vyplácí i občanům peníze a zjmena důchody. Zpět zase vrací odeslanou poštu. Zajišťuje i dovážky novin a časopisů. Balíková pošta je do obce dovážena příjemcům poštou, autem z Tábora.

Telefonické spojení je často používáno občany, ale má nevýhodu, že v obci je jediný telefon jako veřejná budka v domě č. 7. V případě jejich nepřítomnosti se nelze z obce nikam dovolat. Na poštovní správě má již podáno několik občanů žádost o přidělení telefonu, ale zatím jsem zařazení do pořadí a budou muset ještě asi dlouho čekat na vyřízení.

Autobusy městské hromadné dopravy stále do Smyslova nejezdí a linky končí v Zaluží a Hlinici. Otevřením nového silničního přejezdu se oddálila stanice autobusu o dalších 150 m. Občané ze Smyslova mají k autobusové zastávce 2 km, to je

20 – 25 min. a pro starší občany půl hodiny chůze. Občané, kteří nemají auto, používají k cestě do Zaluží jiného kola, kde je nechají u sousedů a nastoupí do autobusu. Nepříjemné je, že cesta do Zalužích vede do kopce a musí se část šlapat vedle kola pěšky.

Silniční spojení ze Smyslova do Tábora přes Zalužích je po hrubých vozovkách dobré. Avšak do Mažic vede pouze přes objekty Škol. statku, který sice dovoluje pro občany Smyslova průjezd vzhledem k tomu, že většina z nich pracují nebo jsou důchodci statku. Ranní a večerní volna však průjezd uzavírá. Směr cesty na Lhotu Žáryničnou a Chýnov je po hlavní cestě blokován objekty autokempu. Je však možný průjezd kolem Benziny přes hat. ČSD. Polovina vozovky asi 3 km je měkký a v případě deště hlinitý povrch. Cesta po hrubé vozovce přes Tábor se prodlužuje do Žáryb. Lhoty o 5 km a do Chýnova činí 15 km.

Zdravotnictví

Zdravotnické služby se nemění. Obvodní lékař MUDr Petr Kolář ordinuje pro občany v Rakitoráských Horách 3 x týdně. Zaciendi jsou s ním spokojeni, on vykonává i obětavě a ochotně návštěvy nemocných doma.

Pohotovostní lékařská služba je organisována z Tá-
bora. V Kat. Horcích ordinuje též zubní lékař.
Občané, kteří pracují v Táboře nastěhují většinou
své závodní lékaře. Duchodci si však stěžují, že
je již nenastěhuje zdravotní sestra, která pro-
dělce nastěhuje starých a méně pohyblivých nemo-
cných lidí přímo domů. Zkonstatovala základní
funkce a pracadla příp. nahlásila lékaři stav
pacienta. Po jejím odchodu na mateřskou
dovolenou již se tyto nastěhy nezajišťují.
Veterinární služba zajišťuje každoročně očkování
psů proti vzteklině. Očkování je povinné a je
zaznamenáno do legitimace psa a je vedena
i příslušná evidence.

Sbor dobrov. hasičů. Aktivita členů sboru dobrovolných hasičů značně poklesla proti min. létům. Nedostatek finančních prostředků města způsobuje i omezení staveb. akcí v obci, ale i zrušením podpory sboru ve formě placení nájemného ze společenské místnosti. Členská základna je 15 členů a příspěvek byl zvýšen na 20 Kč.

Činnost sboru se omezuje na provádění preventivních protipožárních prohlídek domů a kontroly stavu požární techniky. Nenahraditelnou ztrátu utrpěl sbor tím, že musel opustit společenskou místnost v domě č. 9, kterou si sám brigádnicky vybudoval spojením dvou malých místností a doplnil i vkusným inventářem. Bylo tam i malé museum s doklady o činnosti hasičů od založení v r. 1906.

Z příkazu městského úřadu bylo nutno do 14 dnů vzdát vyklidit a zařízení a inventář předán k 30/11 a jistě již den byl autem odvezen. Vlastní doklady a upomínkové věci byly přeneseny do hasič. zbrojnice a nebo uloženy u členů sboru.

Z těchto důvodů se nekonala 6. 12. výroční schůze. Dům však byl prázdný a je dosud, kdy dopisuji zápisy, v polovině roku 1992.

Autokemp Knížecí rybník

Rekreační zařízení Autokemp Knížecí rybník je v katastru obce. Od zápisu z min. let nedochází k podstatnějším změnám. Příznivé léto umožnilo plně naplnit kapacitu ubytovacího zařízení i prostory určené pro stanování. Zaplněna byla stále také místa, která

jsou určena pro koupání místních zájemců.
Podle nedávné statistiky se ve stanech, a vlastním zařízení vystřídalo za sezonu 111.000 hostů, z toho bylo 2,500 cizinců. V chatách, buňkách a pokojích bylo ubytováno přes 6.000 hostů, z toho 600 cizinců. Z cizích států příslušníků zde byli převážně němci, a holandané. Strava byla přísně vyporádána a denní zájemci se mohli ubytovati jsou ve svých stanech.
Stále se zlepšuje úroveň služeb. Vedle teplých jídel je zde možno nakoupiti běžné potraviny, zeleninu i jídlí. Je zde stánek s mořinami, suvenýry a j. drob. zboží. Zájemci o sport mají k dispozici hřiště na volejbal, tennis, půjčování lodiček a možnost rybolovu.
Ubytovací zařízení je celoročně využíváno. V období, od září, do června je zde umístěna škola v přírodě pro děti z okresu Chomutov. Ve 14ti denních intervalech se zde vystřídalo 84 dětí.

Bývalý školský v Žalužích zůstává, dále domovem mentál- Ústav soc. péče
ně postižených dětí. Ústav soc. péče o tyto děti je
spravován okres. úřadem v Táboře - zdravot. a sociálního
úseku. Budova i zahrady jsou pěkně upravené, což svědčí o péči a starostlivosti vedení ústavu i údržbáře p. Šťáka.
Ředitelkou je Šáfková ve spolupráci se 3 vychovatelkami,
3 dílnářkami a 5 zdravot. sestrami se staré Lomě v 50 chovan-
cích. Věk mentálně postižených - od 4 do 35 let. Značný
věkový rozdíl si vyžaduje i diferencovaný přístup k mý-
chovně. Smě vychovný je vzdělávací a ~~vychovný~~ pracovní. Cho-
vanci jsou různě zdravotně postiženi, a nehledě schopni se
samostatně uplatnit v zivotě. Proto je snaha umožnit
jim alespoň minimální rozvoj sebeobsluhy a praktické
zvládnutí jednoduchých prací při úklidu, na dvoře
i zahradě. Že se výuka dají je vidět na ukázkách
prací, které mají na výstavce. Je použito přírodních
materiálů, papíru a dřeva.
Celkový počet pracovníků dopluje ještě 2 učitelky pomocné
školy, 3 kuchařky, účetní, a skladník. Režim v ústavu
je 5ti denní v týdnu. Děti chovanci z takto dojíždějí
domů denně.

V katastru obce jsou dále prodejny Obaloma, dvě okresní správy silnic a velkosklad Benziny. Vzhledem k tomu, že nedošlo k podstatnějším změnám v činnosti, neuvádím podrobnější údaje.

Závěr

Na závěr v 1990 je nutno se zamyslit nad změnami naší společnosti, svobod. života, k podnikatelským podmínkám a možností osobního rozvoje. Občané mají řadu připomínek k činnosti správy obce, města, okresu i státu. Kritika je dnes módní a je podněcována televizí, rozhlasem i tiskem. Ale co vlastně děláme pro lepší stav my sami občané obcí? Máme možnost osamostatnění obce, pak bychom mohli přímo působit a vytvářet lepší podmínky. Ale je nás málo obyvatel i málo schopných vykonávati funkce v samosprávě, kde je plno předpisů, zákonů a značná administrativa. Je možnost spojení se Zalužím, se kterými jsme tvořili dříve občanský výbor. Ale není zájem. Ani nedlejší mnohem větší obce nemají zájem o samostatnost. Nechtějí nebo nemají odvahu popral se s problémy a věnovat svůj

288/91

čas také spoluobčanům. To je pozůstatek minulých let. Občané si zvykli na nedání zhora. Mít zajištěné plány a příkazy, bylo malinkostmi. Nyní je možný plný rozvoj osobnosti, používat vlast. rozumu, něco obětovat, ale také získávat možný nadspěch. To je základ podnikání, spoléhat na sebe i kolektiv kolem sebe.

Příští rok nás čekají volby do zákonodárných sborů. Věříme, že i pro naši občany bude úspěšný ve prospěch zvolení obce a klidného spolužití jeho obyvatel.

Končím zápisy r. 1991

Kronikář